

El Gust per la Lectura 2016-2017

CICLE SUPERIOR

La por

Enric Larreula i Vidal

El Gust per la Lectura 2016-2017
Cicle mitjà d'educació primària

La por

Quadern de l'alumne

Departament d'Ensenyament
Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme
Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics

Núria Rofes
Setembre de 2016

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Compartir 4.0 Internacional de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original.

La llicència completa es pot consultar a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.ca>

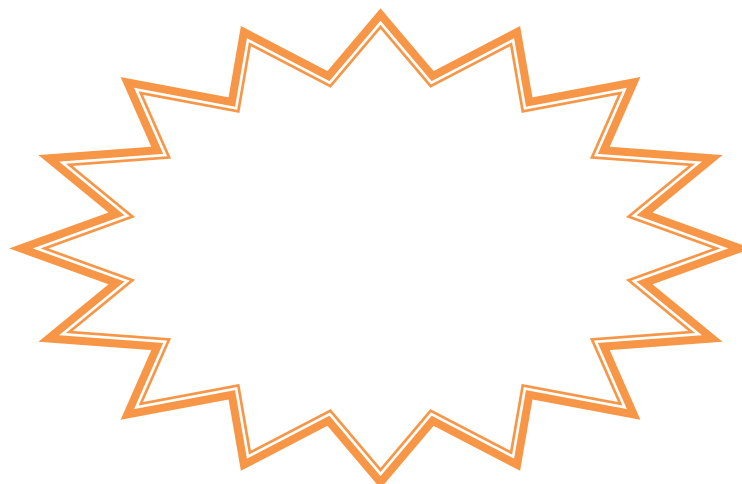
1. ABANS DE LLEGIR (ACTIVITATS 1-9)

La portada

- ➡ **Activitat 1.** Fixa't en la portada del llibre: col·lecció, autor, títol, edició, editorial... i escriu la informació en aquest quadre:

Edició	Col·lecció
	Autor
	Títol
Editorial	

- ➡ **Activitat 2.** Aquest llibre s'ha editat 15 vegades. Què indica aquest fet?

- **Activitat 3.** Recorda quins llibres has llegit d'aquesta editorial, d'aquesta col·lecció, d'aquest autor, d'aquest tema... que t'hagin agradat:

Llibres de CRUÏLLA	Llibres d' EL VAIXELL DE VAPOR	Llibres d'ENRIC LARREULA	Llibres de POR

Podeu fer un mural a la classe o al passadís!

- **Activitat 4.** Fes-te preguntes sobre el títol i les imatges:

Per exemple:

- De què deu tractar aquest llibre?
- Quin tipus de novel·la deu ser?, d'aventures?, d'intriga?
- M'agraden, les històries d'aquesta mena?
- Qui deuen ser aquests dos nens que surten a la imatge?
- ...

La contraportada

► **Activitat 5.** Llegeix la informació de la contraportada

- Com es diuen els dos nens de la portada?
- Com és que si van de colònies estan sols i s'han perdut?
- Has anat mai de colònies? On?
- Pots explicar alguna aventura que t'hagi passat anant de colònies?
- Què és el que t'agrada més de les colònies?
- I el que menys?
- Saps on és el Montseny?

► **Activitat 6.** El Montseny

Entra a la pàgina web:

<http://www.turisme-montseny.com/ca/>

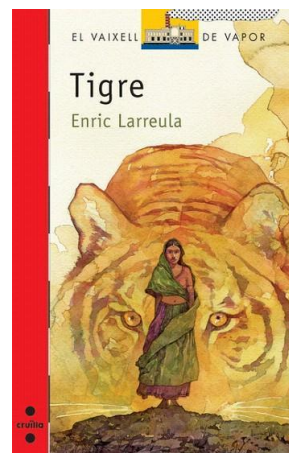
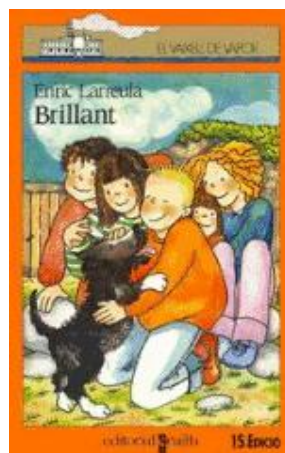
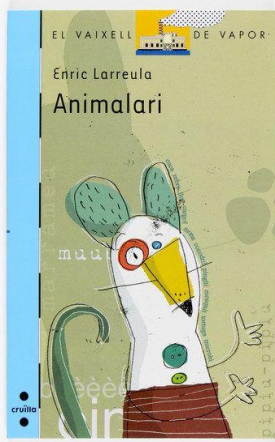
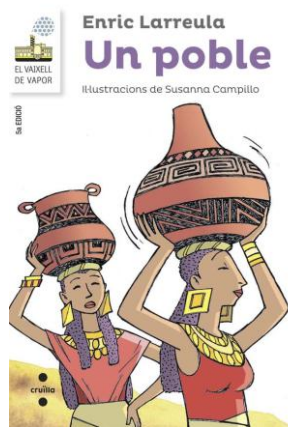
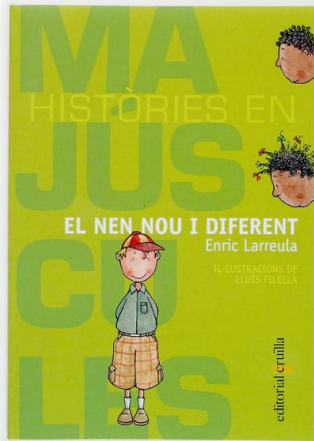
I cerca-hi:

- 1) Els pobles del Montseny. En coneixes algun? Quins? Per què?
- 2) El pic més alt. Quin és?
- 3) Les cases de colònies que hi ha. Escribeu-ne els noms. Mira les fotografies i llegeix la informació que hi ha de cada casa, retingues-ne els trets característics de cadascuna; així, mentre llegeixis, podràs formular hipòtesis sobre la casa de colònies on passen els fets de la novel·la.

fotografia	
Massís del Montseny	
Definició	

Comarques	
Pobles	
El pic més alt (nom i metres d'alçada)	
Cases de colònies	

- ➡ **Activitat 7.** Llegeix l'apartat de la contraportada que parla de l'autor. Coneixes algun dels llibres d'aquest autor que s'hi esmenten?

- ➡ **Activitat 8.** Llegeix la informació que dóna l'autor sobre els personatges abans de començar la novel·la.

Els personatges, la Bruna i en Sergi, són inventats, i ni tan sols els he descrit, només intuïm com són pel que ells mateixos diuen o pensen. Ara, moltes de les coses que explico en aquesta aventura són de debò. I la casa existeix. Jo hi he estat.

A partir d'ara, mentre llegeixis, vés anotant les pistes que et dóna l'autor per deduir com són els personatges. De fer deduccions mentre llegeixes, a partir de les pistes que et dóna l'autor se'n diu **FER INFERÈNCIES.**

Pistes sobre la **Bruna**

Pistes sobre en **Sergi**

➡ **Activitat 9.** A partir d'aquesta entradeta et pots plantejar els **OBJECTIUS DE LECTURA**. No llegim perquè sí, sempre ho fem amb una finalitat, amb uns objectius que determinaran la manera de fer-ho. No és el mateix llegir per estudiar que llegir per passar-ho bé, o que llegir per passar-ho bé tot aprenent coses noves...

OBJECTIUS DE LECTURA. Vull passar-ho bé llegint i saber...

•
•
•
•
•
•
•
•

Quan acabis de llegir tot el llibre torna a aquesta pàgina i comprova si ja saps tot el que volies!

2. MENTRE LLEGEIXES (ACTIVITATS 10-55)

Capítol: *EL CEL S'HAVIA ANAT enfosquint...* (activitats 10-12)

- ➡ **Activitat 10.** Mentre llegeixes va bé anar recordant les idees, els personatges, els llocs... que van apareixent a la lectura, per no perdre el fil i poder comprendre millor el text.

D'aquesta estratègia de lectura se'n diu **RECAPITULAR**.
Practica-la...

Personatges que han sortit fins ara	
Protagonista	
Protagonista	
Monitora	
Companys de la Bruna i en Sergi	
Monitor	
Personatge incògnita	

Llocs que s'han esmentat

1.

2.

- ➡ **Activitat 11.** Segur que saps què vol dir la paraula «gafe», es fa servir molt però no és una paraula correcta en català. Entre tots hem de **cuidar la llengua!** Saps com es diu «gafe» en català?

Com es diu «gafe»
en català?

- ➡ **Activitat 12.** Les persones que llegeixen bé localitzen de seguida els **FETS PRINCIPALS** dels textos. Saber diferenciar els fets principals dels secundaris ajuda a entendre la història i a no perdre el fil. Aquests fets principals són el fil conductor de la història. Destaca un fet important d'aquest capítol...

Capítol: *DES DE DALT DE TOT...* (activitat 13 i 14)

- ➡ **Activitat 13.** El Pic dels Tres Bessons. Fem connexions entre la novel·la i la vida real. Quan llegim **FEM CONNEXIONS** entre el que llegim i allò que coneixem.

Ho fem de manera automàtica i ens produeix satisfacció perquè reconeixem en la lectura coses que ja sabem, que ens fan viure amb més emoció la història i ens permeten fer una lectura més aprofundida i crítica...

Els personatges de la història diuen que han de pujar al Pic dels Tres Bessons. Pots relacionar-lo amb algun pic del Montseny? Pots fer alguna connexió amb el que has après a Coneixement del Medi?

L'Eulàlia

- ➡ **Activitat 14.** Per comprendre una història no n'hi ha prou de saber explicar què hi passa, on passa... També cal saber donar **l'opinió personal** sobre els fets, sobre com actuen els personatges... D'això se'n diu **COMPRESIÓ CRÍTICA**.

Posa-la en pràctica:

L'autor descriu l'Eulàlia com una monitora molt prudent i responsable. Com valores, doncs, que deixi marxar sols la Bruna i en Sergi, en plena muntanya i a punt de ploure?

Penso que l'Eulàlia...

Capítol: ON ANÀVEU?... (activitat 15-19)

L'excursionista

- ➡ **Activitat 15.** Indica els nois que continuïn pel camí. Ell agafa una drecera perquè va cap al poble, no a la casa de colònies. Què et sembla? Tu què hauries fet?

La meva opinió personal sobre el comportament de l'excursionista és...

Tornem a FER CONNEXIONS. L'Escola Catalunya de Sabadell

- ➡ **Activitat 16.** Existeix? Quina relació hi deu tenir, l'autor del llibre?

Vés a la pàgina:

<http://agora.xtec.cat/ceip-catalunya-sabadell/>

Formula una hipòtesi

- ➡ **Activitat 17.** Mentre llegim, els lectors competents **FORMULEM HIPÒTESIS**. Gràcies a aquesta estratègia, a mesura que llegim preveiem el que passarà en la història, de manera que ho podem anticipar i fer una lectura més activa i divertida. És com un joc d'endevinar!

La Bruna i en Sergi canvien de camí.

Què passarà?

Pluja, trons i llamps. Connectem amb els nostres coneixements

- ➡ **Activitat 18.** En Sergi i la Bruna es protegeixen de la pluja posant-se sota un roure espès. Pots fer alguna connexió amb algun fet que coneguis?

Comprova la teva hipòtesi:

Què ha passat?

- ➡ **Activitat 19.** Amb quines expressions es descriu la pluja i la boira?

PLUJA	BOIRA

Capítol: *PERÒ ON REDIABLES...* (activitats 20)

FEM INFERÈNCIES. Deduïm l'estat d'ànim del Sergi i la Bruna.

- ▶ **Activitat 20.** En Sergi i la Bruna s'han perdut al bosc. El seu estat d'ànim ha canviat. Pots trobar en aquesta part del llibre els verbs i adjectius que el descriuen:

Sergi	Bruna

Capítol: *FEIA ESTONA...* (activitat 21-24)

Formula una hipòtesi

- ▶ **Activitat 21.** En Sergi no contesta a la Bruna. La Bruna no el veu.

Què li deu haver passat?

La vegetació del Montseny. Quan llegim ens imaginem com és el que ens explica l'autor, ens fem una representació mental de com són les coses. D'aquesta estratègia de lectura se'n diu **VISUALITZAR**.

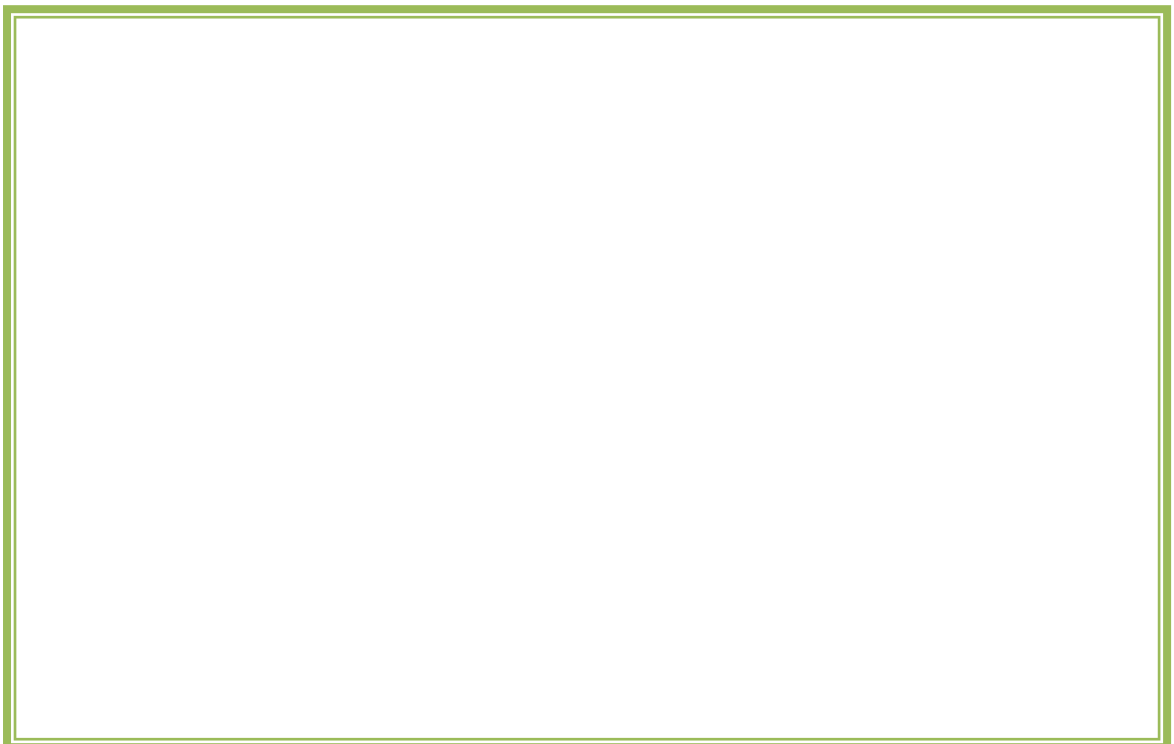
- ▶ **Activitat 22.** La Bruna i en Sergi es troben en ple bosc del Montseny. Vés anotant tota la vegetació i altres elements que esmenta l'autor i que l'ajuda a descriure el paisatge. Després imagina-te'l, visualitza'l i dibuixa'l.

Si no coneixes alguna planta o arbre, busca'n imatges

Recorda que en capítols anteriors l'autor també ha anomenat altres plantes i arbres.

Dibuixo com m'imagino el paisatge que descriu l'autor...

➡ **Activitat 23. Comprova la hipòtesi**

Què li ha passat a en Sergi?

Ho havies endevinat?

Recapitulem

➡ **Activitat 24.** Penseu què ha passat fins ara. De què han tingut por els nens?

-
-
-

Capítol: DE SOBTE... (activitat 25-27)

La superació de les adversitats. Tornem a FER INFERÈNCIES

➡ **Activitat 25.** Tant en Sergi com la Bruna passen per moments baixos en els quals se senten derrotats davant el fet que no troben cap casa per poder avisar que els vinguin a b.....

Quan un perd les forces, l'altre l'anima a continuar.

Cerca en aquestes pàgines el que diuen els personatge i què ho demostra.

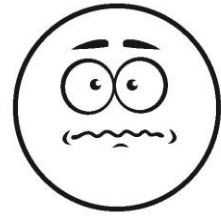

Quan un ja no pot més...

L'altre l'anima...

BRUNA		SERGI	•
SERGI		BRUNA	
BRUNA		SERGI	

La por

➡ **Activitat 26.** En Sergi i la Bruna tenen por. Com la superen?

- 1.
- 2.

➡ **Activitat 27. Formula una hipòtesi**

Què passarà a la masia?

Qui hi trobaran?

Capítol: *EN COMPTES...* (activitat 28-30)

VISUALITZA la masia

➡ **Activitat 28.** En Sergi i la Bruna descriuen la casa. Imagina-te-la i dibuixa-la.

- ➡ **Activitat 29.** Després de llegir els comentaris que fan en Sergi i la Bruna quan no entenen per què els seus monitors no els busquen, formula la teva hipòtesi sobre aquest punt.

Com és que la Carme i en Miquel encara no han trobat en Sergi i la Bruna?

- ➡ **Activitat 30. En Sergi recorda... Fem connexions amb la nostra experiència personal**

- En un moment difícil, de qui es recorda el Sergi?
- Per què?
- T'ha passat mai a tu?
- Quan?

Capítol: TINC TANTA GANA... (activitat 31)

Por al màxim. Inferim els moments de màxima por

- ➡ **Activitat 31.** Aquesta part de la història és una d'aquelles en què la Bruna i en Sergi passen més por. Pots descriure els moments de màxima por?

-
-
-
-

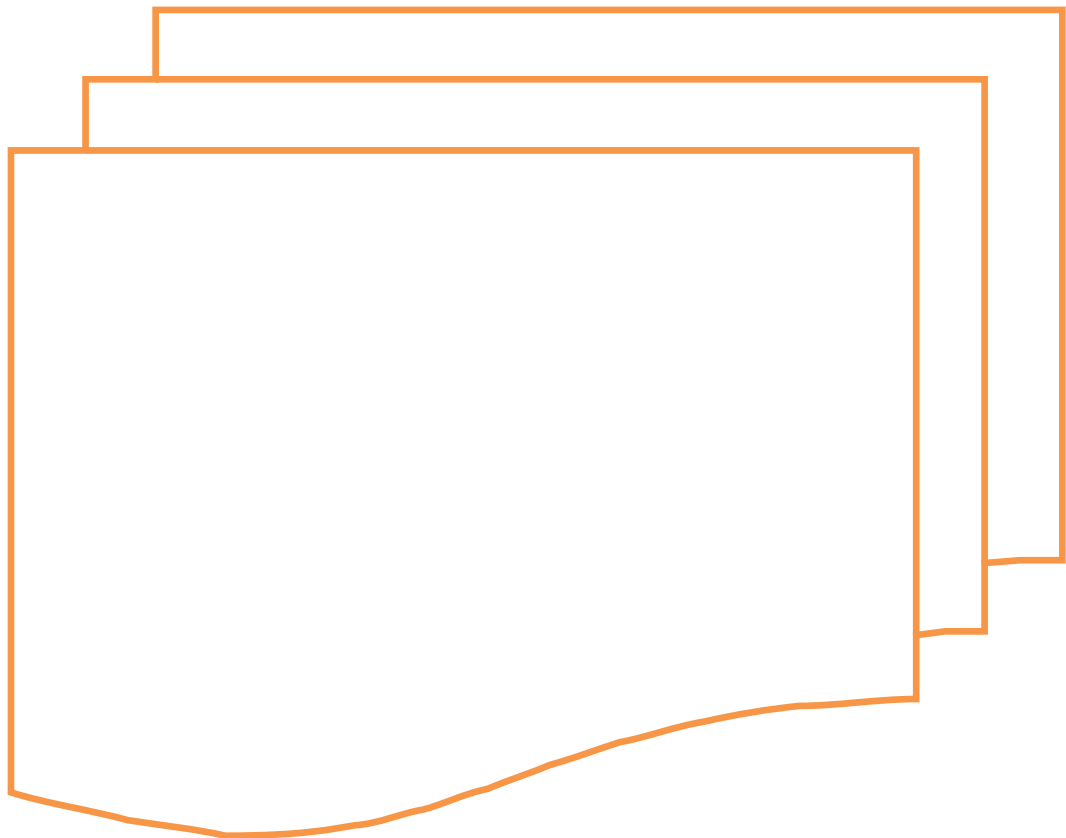
Capítol: *VA PASSAR una estona llarga...* (activitat 32 i 33)

L'estima, l'amor, la companyia... Connectem amb les nostres emocions

- ➡ **Activitat 32.** La Bruna i en Sergi, en uns moments tan complicats, de por, foscor, solitud...valoren el fet de tenir-se l'un a l'altre.

Recordes algun moment que hagi viscut aquesta sensació?,
algun moment difícil que hagi superat amb la companyia, el suport i l'estima d'alguna persona?

El pots explicar?

The image shows three overlapping rectangular boxes with orange borders, intended for writing answers. The boxes are arranged in a descending staircase pattern from top-left to bottom-right. The bottom-most box is the largest and has a wavy bottom edge, while the two boxes above it are smaller and have straight edges.

La Bruna i en Sergi. Fes Inferències i visualitza

- ➡ **Activitat 33.** En aquestes pàgines pots deduir algunes característiques físiques i psíquiques d'en Sergi i la Bruna. Imagina-te'ls i dibuixa'ls

BRUNA	SERGI

Capítol: *I LLAVORS es va desvetllar...* (activitats 34 i 35)

Connectem amb la nostra experiència personal

La mort

- ➡ **Activitat 34.** En Sergi està cansat, va tan mullat, ha passat tanta por... que pensa en la mort.

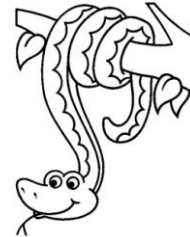
Té por de morir-se i comença a pensar en la seva àvia, que es va morir.

- Hi has pensat mai, tu, en la mort?
- Se t'ha mort alguna persona estimada?
- Com ho has fet per superar-ho?
- Qui t'hi ha ajudat?, amb qui n'has parlat?

Rates? Serps?

➡ **Activitat 35.** És tot fosc i en Sergi i la Bruna noten alguna cosa que els passa per la cara. És algun ratolí? És una serp?

- Et fan fàstic o por aquestes bèsties?
- Per què?
- Te n'has trobat mai cap?
- Què has fet?
- Tenen raó en Sergi i la Bruna de tenir por?

Capítol: **AL CAP D'UNA BONA ESTONA... (activitats 36-38)**

Les recomanacions dels pares

➡ **Activitat 36.** En Sergi pensa sovint en les recomanacions que li fa la seva mare. Concretament quan l'aconsella que no vagi mullat, perquè es refredarà.

Comenta aquest fragment:

«Llavors va callar en sec. Va intuir que parlar de les recomanacions que la mare li feia sovint no l'ajudarien a quedar bé davant de la noia».

- Penses igual que en Sergi?
- Per què no queda bé?

➡ **Activitat 37. Formula hipòtesis:**

- **Qui deu ser el monstre amb destrals que troben a la casa?**
- **En Sergi diu que es tracta d'un home. Penses com ell?**
- **Per què els vol matar?**

- ➡ **Activitat 38.** Quan les persones tenen por, el cos reacciona de diferent maneres. Això els passa a en Sergi i la Bruna. Com es manifesta la por? Completa les expressions següents:

bategar	corglaçats	paralitzar
morta	xisclar	sang
petrificats	venes	moure's

- Els nens va quedar altre cop, sense gosar ni
- Van quedar de por.
- La nena estava de por.
- Els nens van sentir que la se'ls glaçava a les
- El cor dels nens va amb tanta força dins del seu pit que els va semblar que rebentaria.
- Es va posar a atemorida.
- La por el va

Capítol: **EN AQUELL MOMENT... (activitats 39-41)**

Els éssers fantasmagòrics. Fem inferències

- ➡ **Activitat 39.** En Sergi i la Bruna es troben també amb uns éssers fantasmagòrics.

Qui deuen ser? Pensa en totes les possibilitats i estigues atent a totes les informacions que et dona el text.

Informacions que em dona l'autor	Penso que els éssers fantasmagòrics són...
	<ul style="list-style-type: none"> • . •

Formula hipòtesis:

- ▶ **Activitat 40.** S'ha enfonsat el terra, el trespol de la casa i el monstre, o l'home estrany ha caigut al pis de sota.

Què li deu haver passat?

El valor de les coses de cada dia

- ▶ **Activitat 41.** La Bruna i en Sergi tenen por, estan molt cansats, ferits, tenen fred, gana, i... mentre esperen pensen en aquelles coses i comoditats a què, com que les tenen cada dia, no donen importància.
- Has tingut mai aquests pensaments?
- En quina ocasió?
- Podries fer una llista de coses que has trobat a faltar? No cal que siguin només coses materials!

-
-
-
-
-

Capítol: *LA BRUNA...* (activitats 42-43)

Les manies dels pares

- ▶ **Activitat 42.** La mare de la Bruna és patidora, com quasi totes les mares.
 - Et sents identificat amb la Bruna?
 - Per quines qüestions pateix, la teva mare?
 - Quins consells et dóna?
 - Com els reps, aquests consells?

El monstre

- ▶ **Activitat 43.** El monstre, o l'home, o el que sigui... es desperta. Està ferit i gemega. La Bruna i en Sergi marxen de la casa. Tenen por.
 - Valora la decisió que prenen.
 - Fan bé de marxar?
 - Tu què hauries fet?

Capítol: *PERÒ JA EREN...* (activitats 44-46)

Formula hipòtesis:

- ▶ **Activitat 44.** Pel camí, la Bruna i en Sergi senten un cotxe.

Qui deu ser?

Per què surt disparat després de parlar amb la Bruna i en Sergi?

Coneix la casa?

Sap qui hi viu?

Qui hi deu viure?

► **Activitat 45.** Coneixes aquests ocells?

Entra a les pàgines:

<http://cimdaligues.com/les-rapinyaires-del-cim/>

<http://www.xtec.cat/~fvila/m2/Descripcio.htm>

I ajuda la Bruna i en Sergi a descobrir quin ocellot hi havia dins la casa que els espanta tant.

Primer anota't totes les característiques que els protagonistes esmenten i aquelles que pots deduir o inferir:

-
-
-
-
-

- ➡ **Activitat 46.** La paraula «gamarús» té més significats? Per què la Bruna li diu gamarús a en Sergi?

Capítol: *TOT ERA MOLT FOSC...* (activitat 47)

- ➡ **Activitat 47.** Comença a desfer-se el misteri. **Comprova les hipòtesi que has formulat...**

Has encertat...

- Per què surt disparat després de parlar amb la Bruna i en Sergi?
 - Si coneixia la casa?
 - Si sabia qui hi vivia?

- Si era un monstre o un home?
 - Per què els volia matar?

Capítol: *ELS NENS...* (activitat 48 i 49)

El mirall

- ➡ **Activitat 48.** Ara ja pots respondre qui eren els éssers fantasmagòrics que la Bruna i en Sergi deien que hi havia a la casa. Explica-ho:

En Sergi, la Bruna, en Jaume i el seu pare

- ➡ **Activitat 49.** En aquesta novel·la hi ha tota una sèrie de fets de la vida real, de la història del Montseny viscuts per l'autor o sobre els quals s'ha informat.

Sabries trobar-los:

Fets reals

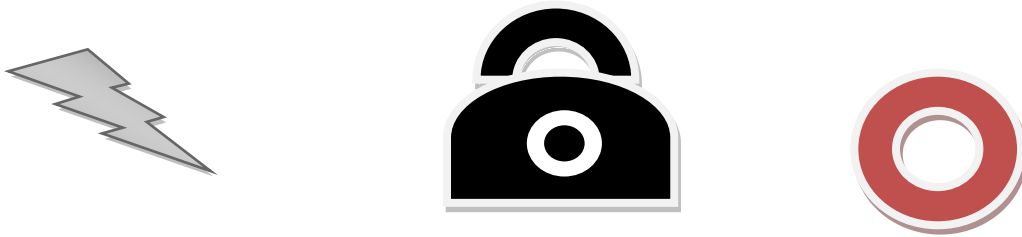
-
-
-
-
-
-
-

Capítol: *ARA ON ANEM?* (activitat 50-52)

Els telèfons. Practiquem l'estratègia de RELLEGIR

- ➡ **Activitat 50.** En Jaume, mentre acompanya els nois a la casa de colònies, diu que trucarà al sanatori si ja funcionen els telèfons.

Torna a llegir les pàgines 52 i 53, en les quals la Bruna i en Sergi es lamenten que els seus monitors no els busquin i relaciona-ho amb el que diu en Jaume sobre els telèfons:

Causa	efecte	conseqüència

El sanatori mental

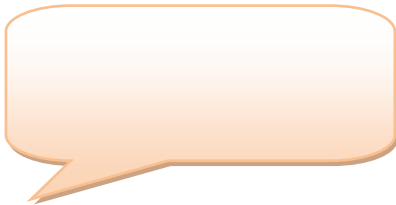
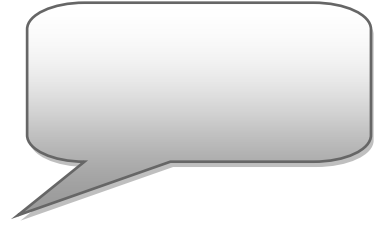
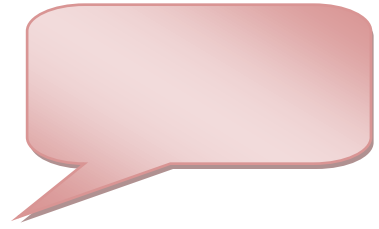
- ➡ **Activitat 51.** En Jaume explica que van haver de tancar el seu pare en un sanatori mental. Saps quina malaltia podia patir si tens en compte el que ens n'explica en Jaume?

Fet que va desencadenar la malaltia	Síntomes	Malalties possibles

Vocabulari que utilitza en Jaume, pagès del Montseny

- ▶ **Activitat 52.** Escriu a cada bafarada paraules que utilitza en Jaume i que no sentim habitualment. Escriu-ne també el significat.

Capítol: VAN ARRIBAR... (activitat 53)

- **Activitat 53. Més pistes per saber com són en Sergi i la Bruna. Fes inferències...**

SERGI

Tret psicològic	Què t'ho indica?

BRUNA

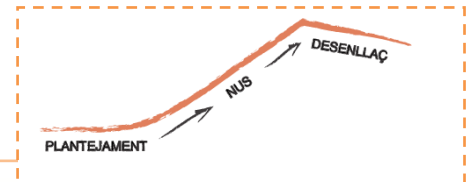
Tret psicològic	Què t'ho indica?

EN AQUELL MOMENT... (activitats 54 i 55)

El desenllaç

- ➡ **Activitat 54.** L'autor del llibre ja ens havia donat pistes del motiu per què els monitors no buscaven la Bruna i en Sergi.

Ara l'Alba Grau els ho explica a ells dos, a la Bruna i en Sergi.
Ho havies encertat?
Què ha passat? Com ha anat?

La màquina!

- ➡ **Activitat 55.** Valora l'actitud de la Bruna quan desperta en Sergi i li torna a reclamar la màquina de fotografiar. Dóna la teva opinió...

Crec que la Bruna...

3. Després de llegir (activitats 56-59)

Parlem del que hem llegit

- ▶ **Activitat 56.** Fem una conversa temàtica

DEBAT: Cuidar els avis. A casa o a la residència?

- ▶ **Activitat 57.** Escolta bé les indicacions que et donarà el mestre o la mestra per preparar i desenvolupar el debat.

DEBAT. Informe del Secretari/a:	
• Han parlat totes els participants en la mateixa mesura?	
Cuidar els avis a casa perquè	Cuidar els avis a la residència perquè...
• Han respectat els torns de paraula?	

► **Activitat 58. Els pobles han de canviar. De pagesos a...**

Els pobles han de canviar. De pagesos a...

Causes

A partir del que explica l'autor del llibre, explica les causes dels canvis en els pobles en les últimes dècades.

Què podem fer?

Busca informació d'un poble petit del Montseny, escriu-ne el nom, busca una fotografia i pensa quines activitats podrien organitzar els seus habitants per poder-s'hi guanyar la vida i poder-se quedar a viure al seu poble.

Poble:

Activitats:

Fotografia:

- **Activitat 59. Comprova si has assolit els objectius de lectura que t'havies plantejat abans de començar a llegir!**

Ara ja sé per què...

